

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ ЭКСПЕРТИЗАИ ЭКОЛОГӢ

(Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101)

Қонуни мазкур принципҳо ва тартиби гузаронидани экспертизаи экологиро муайян намуда, барои пешгирии таъсири манфии фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хочагидорӣ ва дигар намуди фаъолият ба муҳити зист ва окибатҳои иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва дигари ба он алоқаманди татбиқи объекти экспертизаи экологӣ равона гардидааст.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **фармоишгар** - мақомоти давлатӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва байналмилалӣ, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки ба гузаронидани экспертизаи экологӣ манфиатдоранд;
- **арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист** - муайян намудани таъсири имконпазири фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хочагидорӣ ва дигар намуди фаъолият ба муҳити зист, тағйири эҳтимолии муҳити зист, инчунин пешгӯӣ намудани вазъи ояндаи он ба мақсади қабули қарор оид ба имконпазир ё имконнопазир будани татбиқи қарорҳои лоиҳавӣ;
- **маводи арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист** - ҳуччатҳои пешазлоиҳавӣ ва лоиҳавие, ки таъсири фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хочагидорӣ ва дигар намуди фаъолиятро ба муҳити зист арзёбӣ менамоянд;
- **стандартҳои экологӣ** - ҳадди ҷоиизи меъёрҳои таъсиррасонӣ ба муҳити зист дар раванди истеҳсоли, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл, истифода (истеъмол) ва нобудсозӣ (безаргардонӣ);
- **фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хочагидорӣ ва дигар намуди фаъолият** - фаъолияти инъикосёфта дар ин ё он ҳуччати лоиҳавӣ оид ба сохтмон, азнавсозии объектҳо, истифодаи онҳо ва дигар фаъолият, ки ба истифодабарии захираҳои табиӣ алоқаманд мебошад ва (ё) метавонад ба муҳити зист таъсир расонад;
- **ҳуччати лоиҳавӣ ва дигар ҳуччатҳо** - лоиҳаҳои ҷумҳуриявӣ, маҳаллӣ, консепсияҳои соҳавӣ, пешгӯӣҳо, барномаҳо ва нақшаҳо, лоиҳаҳои шаҳрсозӣ, лоиҳаҳои меъморӣ ва сохтмон, лоиҳаҳои санадҳои меъёрии техникӣ, ки бо Қонуни мазкур ба объектҳои экспертизаи экологӣ дохил гардидаанд ва дигар ҳуччатҳои ба онҳо баробарқардашуда, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба чунин объектҳо мансуб доништа мешаванд;
- **таҳиягари ҳуччати лоиҳавӣ ва дигар ҳуччатҳо** - ташкилот ва ё соҳибкори инфиродӣ, ки ба таҳияи ҳуччати лоиҳавӣ ва дигар ҳуччатҳо машғул мебошад;

- **таъсири байнисарҳадӣ** - таъсир ба муҳити зисти давлати хориҷӣ, ки метавонад дар натиҷаи фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон пайдо шавад;

- **экспертизаи экологӣ** - муқаррар намудани мутобиқат ё номутобиқати хуччати лоиҳавӣ ва дигар хуччатҳо ба талаботи қонунгузорӣ оид ба ҳифзи муҳити зист ва истифодабарии оқилонаи захираҳои табиӣ, аз он ҷумла санадҳои меъёрии техникӣ;

- **экспертизаи давлатии экологӣ** - шахси дорои донишҳои махсус ва таҷрибаи кофӣ барои гузаронидани экспертизаи экологӣ зарур, ки бо тартиби муқаррарнамуда аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ барои гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ ҷалб карда мешавад ва (ё) кормандони масъули мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- **хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ** - хуччате, ки аз рӯи натиҷаи экспертизаи давлатии экологӣ таҳия шуда, дорои хулосаҳо дар бораи таъсири ин ё он фаъолият ба муҳити зист мебошад.

Моддаи 2. Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи экспертизаи экологӣ

Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи экспертизаи экологӣ ба [Конститутсияи](#) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

Моддаи 3. Принсипҳои асосии сиёсати давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ

Принсипҳои асосии сиёсати давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ инҳоянд:

- хатари эҳтимолии экологӣ доштани фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият;

- ҳатмӣ будани гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ;

- дар маҷмӯъ арзёбии таъсиррасонии фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият ба муҳити зист;

- ҳатмӣ будани баҳисобгирии амнияти экологӣ ҳангоми гузаронидани экспертиза;

- боэътимодӣ ва пуррагии маълумот, ки барои экспертизаи экологӣ пешниҳод карда мешавад;

- мустақилияти экспертҳои экспертизаи экологӣ;

- аз ҷиҳати илмӣ асоснок, ҳолисона ва қонунӣ будани хулосаи экспертиза;

- ошкорбаёнӣ, иштироки ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва ба назар гирифтани афкори ҷомеа;

- масъулияти иштирокчиёни экспертизаи экологӣ ва тарафҳои манфиатдор барои ташкил, гузаронидан ва сифати экспертизаи экологӣ.

Моддаи 4. Мақсад ва вазифаҳои экспертизаи экологӣ

1. Мақсадҳои экспертизаи экологӣ аз инҳо иборатанд:

- пешгирии оқибатҳои манфии имконпазири татбиқи объектҳои экспертиза ва таъсири номусоиди онҳо ба саломатии аҳоли, захираҳои табиӣ, муҳити зист, амнияти экологии ҷомеа, аз ҷумла баргарафкунии зарари онҳо зимни фаъолияти идоракунӣ, хоҷагидорӣ, сармоягузорӣ ва дигар фаъолият оид ба татбиқи объектҳои экспертиза;

- таъмини пешгӯиҳои экологӣ дар асоси ахборот оид ба ҳолат ва тағйироти имконпазири вазъи экологӣ дар натиҷаи ҷойгиронӣ ва инкишоф додани қувваҳои истеҳсолкунанда, ки ба саломатии аҳоли, захираҳои табиӣ, муҳити зист ва амнияти экологӣ таъсири манфӣ намерасонанд.

2. Вазифаҳои экспертизаи экологӣ аз инҳо иборатанд:

- арзёбии самарабахшӣ, асоснокӣ ва кофӣ будани тадбирҳо оид ба ҳифзи саломатии аҳоли, истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ ва ҳифзи муҳити зист дар объектҳои экспертиза;

- арзёбии дурустии дараҷаи хавфу хатари экологии фаъолияти пешбинишаванда, ки аз тарафи фармоишгар ва ё таҳиягари лоиҳа муайян карда шудааст;

- арзёбии мутобиқати объекти экспертизаи ба истифода додашаванда дар марҳилаи қабули қарор оид ба истифодаи онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба стандартҳои экологӣ;

- ташкили таҳлил ва арзёбии ҳамҷонибаю ҳолисонаи аз ҷиҳати илмӣ асосноки объектҳои экспертиза;

- таҳлил ва арзёбии таъсири эҳтимолии аз ҷиҳати экологӣ зарарноки объектҳои экспертиза ба саломатии аҳоли, захираҳои табиӣ, муҳити зист, инчунин оқибатҳои эҳтимолии иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва экологии он;

- тайёр намудани хулосаҳои ҳолисона ва аз ҷиҳати илмӣ асосноки экспертизаи экологӣ, сари вақт ба мақомоти давлатӣ ва дигар мақомоте, ки оид ба татбиқи объекти экспертиза қарор қабул менамояд, пешниҳод намудани онҳо, хабардор намудани шахсони манфиатдор, ҷомеа ва шаҳрвандон.

Моддаи 5. Намудҳои экспертизаи экологӣ

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон экспертизаи давлатии экологӣ ва экспертизаи ҷамъиятии экологӣ гузаронида мешаванд.

Моддаи 6. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ваколатҳои мақомоти дигари давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ

1. Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи экспертизаи экологӣ мансубанд:

- қабули барномаҳои давлатӣ ва нақшаҳои амал дар соҳаи экспертизаи экологӣ ([Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101](#));

- андешидани тадбирҳо оид ба ҳифзи манфиатҳои давлат, ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон дар соҳаи экспертизаи экологӣ;

- ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти давлатӣ барои гузаронидани чорабиниҳо оид ба татбиқи барномаҳо дар соҳаи экспертизаи экологии дорои аҳамияти давлатӣ ва байналмилалӣ;

- амалӣ намудани дигар салоҳиятҳои, ки қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст.

2. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд, ки дорои ваколатҳои зерин мебошад:

- ташкил ва гузаронидани экспертизаи давлатии экологии объектҳои, ки дар моддаи 9 Қонуни мазкур зикр гардидаанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаҳои барномаҳои давлатӣ ва нақшаҳои амал дар соҳаи экспертизаи экологӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- таҳия, аз нав баррасӣ намудан ва тасдиқи санадҳои меъёрии техникӣ ва ҳуҷҷатҳои дастурию методӣ, ки татбиқи Қонуни мазкурро дар хусуси гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ таъмин менамоянд;

- таъмини базаи илмию методии экспертизаи давлатии экологӣ;

- ташкили таъмини иттилоотии экспертизаи давлатии экологӣ, аз ҷумла таъсис ва пешбурди маҳзани маълумот оид ба фаъолияти пешбинишаванда, татбиқи объекти экспертиза ва таъсири он ба муҳити зист;

- ташкили ҳамкорӣ (бо мақомоти экологиро экспертизаи давлатҳои дигар бо мақсади гузаронидани машваратҳо, экспертизаҳои экологии муштарақ, мубодилаи дастовардҳои илмию методӣ);

- гузаронидани семинару конференсияҳо оид ба масъалаҳои экспертизаи экологӣ, мубодилаи таҷриба чӣхати баланд бардоштани сифати фаъолияти экспертизаи экологӣ;

- ҳамоҳанг сохтани фаъолияти экспертизаи экологӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, анҷом додани роҳбарии методӣ дар масъалаи гузаронидани экспертизаи экологии объектҳои, сарфи назар аз тобеият ва шакли моликиятшон;

- назорати риояи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи экспертизаи давлатии экологӣ ҳангоми ташкил ва гузаронидани он;

- ҳамкорӣ дар доираи ваколатҳои худ бо вазорату идораҳо, ташкилотҳо ва воҳидҳои экспертизаи онҳо;

- иштирок дар ташкил ва гузаронидани экспертизаҳои экологии байналмилалӣ;

- ҷалби олимону мутахассисони хориҷӣ барои гузаронидани экспертизаи экологӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба истиснои ҳолатҳои, ки объекти экспертиза дорои сирри давлатӣ ё тижоратӣ мебошад;

- дастрасӣ доштан ба манбаи иттилоот оид ба вазъи муҳити зист ва маҳзани донишҳо оид ба арзёбии таъсиррасонии фаъолияти хоҷагидорӣ ва дигар намудҳои фаъолият ба инсон ва табиат;

- фиристодани хулоса ба ташкилотҳои қарзии молиявӣ оид ба боздошти маблағгузори объектҳои, ки хулосаи мусбӣи экспертизаи экологиро нагирифтаанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- омода ва пешниҳод кардани маводи дахлдор ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва дигар мақомот дар бораи ба ҷавобгарӣ кашидани шахсоне, ки муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи экспертизаи экологиро риоя накардаанд;

- дар доираи ваколати худ анҷом додани дигар амалҳо, ки хилофи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон набуда, ҷиҳати татбиқи ваколатҳои заруранд.

3. Ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ аз инҳо иборатанд:

- фиристодани экспертҳо дар ҳайати комиссияҳои экспертӣ ҷиҳати иштирок дар экспертизаи объектҳои, ки истифодашон дар минтақаи онҳо пешбинӣ шудааст ва дар ҳолатҳои таъсири имконпазири ғайрифаъолияти хоҷагидорӣ аз тарафи воҳидҳои дигари марзиви маъмурӣ ба нақшагирифташуда ба муҳити зист;

- ташкили муҳокимаҳои ҷамъиятӣ, гузаронидани пурсишҳо дар байни аҳоли оид ба ғайрифаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди ғайрифаъолият, ки ба экспертизаи экологӣ тааллуқ доранд;

- қабул ва татбиқи қарорҳо оид ба масъалаҳои экспертизаи экологӣ дар асоси натиҷаҳои муҳокимаҳои ҷамъиятӣ, пурсишҳо, дархостҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии экологӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- нишон додани ташаббус дар асоси дархостҳои аҳоли ҷиҳати гузаронидани экспертизаи ҷамъиятии экологӣ;

- хорич карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- огоҳ намудани мақомоти прокуратура ва мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ҳифзи муҳити зист оид ба оғози татбиқи объекти экспертизаи экологӣ бе хулосаҳои мусбӣи экспертизаи давлатии экологӣ;

- татбиқи дигар ваколатҳо дар ин соҳа дар асоси қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

4. Мақомоти худидоракунии шаҳрак ва дехот дар доираи ваколатҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро қонунҳо ва дигар санадҳои меърии ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қарорҳои мақоми ваколатдори давлатиро дар соҳаи экспертизаи экологӣ, инчунин иштироки аҳолиро дар гузаронидани экспертизаи ҷамъиятии экологӣ таъмин менамоянд.

Моддаи 7. Ҳуқуқҳои шаҳрвандон ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ оид ба ташкили экспертизаи экологӣ

1. Шаҳрвандон ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ оид ба ташкили экспертизаи экологӣ ҳуқуқҳои зерин доранд:

- мутобиқи Қонуни мазкур ҷиҳати гузаронидани экспертизаи экологии ғайрифаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди ғайрифаъолият, ки иҷрои он ба манфиатҳои экологии аҳолии дар ин маҳалҳо истиқоматкунанда зарар мерасонанд, муроҷиат намоянд;

- ба мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ ба таври хаттӣ пешниҳодоти асосноке манзур намоянд, ки ба тарафҳои экологии анҷоми фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият дахл доранд;

- бо тартиби муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ, доир ба натиҷаҳои анҷоми экспертизаи экологӣ маълумот гиранд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- дар таҳия ва муҳокимаи маводи арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист иштирок кунанд;

- фаъолияти дигарро дар соҳаи экспертизаи экологӣ, ки хилофи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон нест, анҷом диҳанд.

2. Ҳангоми таҳияи хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ ва қабули қарор оид ба истифодаи объекти экспертиза маводи ба комиссияи экспертӣ фиристодашуда, ки афкори ҷомеаро инъикос мекунанд, бояд баррасӣ карда шаванд.

БОБИ 2. ЭКСПЕРТИЗАИ ДАВЛАТИИ ЭКОЛОГӢ

Моддаи 8. Субъектҳои экспертизаи давлатии экологӣ

1. Субъектҳои экспертизаи давлатии экологӣ аз инҳо иборатанд:

- экспертҳои экспертизаи давлатии экологӣ (комиссияҳои экспертӣ);

- фармоишгарон;

- таҳиягарони ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо.

2. Эксперти экспертизаи давлатии экологӣ намояндаи фармоишгар ва таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо, инчунин намояндаи шахси воқеӣ ва ташкилоте буда наметавонад, ки бо фармоишгар ё таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ дорад.

3. Тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар асоси шартномаи байни фармоишгар ва таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо ҳуқуқи уҳдадорихои фармоишгар метавонанд ба зиммаи таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо вогузор карда шаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

Моддаи 9. Объектҳои экспертизаи давлатии экологӣ

1. Объектҳои экспертизаи давлатии экологӣ аз ҳуҷҷатҳои лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои зерин оид ба фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият иборат мебошанд, ки метавонанд ба муҳити зист таъсири манфӣ расонанд:

- лоиҳаҳои барномаҳо ва нақшаҳои ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, консепсияҳои соҳавӣ, пешгӯиҳо, ки татбиқи онҳо ба истифодаи захираҳои табиӣ алоқаманданд ва (ё) метавонанд ба муҳити зист таъсир расонанд;

- лоиҳаҳои шахрсозӣ;

- лоиҳаҳои меъморӣ ва сохтмонӣ, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидаанд;

- лоиҳаҳои санадҳои меъёрии техникӣ, ки дар онҳо талабот оид ба ҳифзи муҳити зист ва (ё) истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ нисбати маҳсулот ва раванди таҳияи он, истехсол, истифодабарӣ, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл, фурӯш ва истифодаи партовҳо ё хизматрасонӣ муқаррар мегарданд.

2. Тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон намудҳои дигари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо, ки бояд аз экспертизаи давлатии экологӣ гузаранд, муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 10. Тартиби гузарондани экспертизаи давлатии экологӣ

1. Экспертизаи давлатии экологӣ аз ҷониби экспертҳо гузаронида мешавад. Дар қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳолатҳои гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ аз ҷониби экспертҳои алоҳида ва комиссияҳои экспертӣ муқаррар карда мешаванд.

2. Экспертизаи давлатии экологӣ дар асоси аризаи фармоишгар бо замимаи ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо, ки бояд аз экспертизаи давлатии экологӣ гузаранд, маводи арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист дар ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар ҳуҷҷатҳои зарурӣ, ки таркиб ва мундариҷаашонро қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардааст, гузаронида мешавад.

3. Экспертизаи давлатии экологӣ дар асоси аризаи таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо гузаронида мешавад, агар дар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи байни фармоишгар ва таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо ин вазифа ба уҳдаи таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо вогузор шуда бошад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

4. Тартиби гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 11. Муҳлати гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ

(Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101)

1. Муҳлати гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ то 30 рӯзро ташкил медиҳад. Вобаста ба мураккабии объекти экспертизашаванда муҳлати гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ бо қарори мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ метавонад то 60 рӯз тамдид карда шавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

2. Муҳлати гузаронидани экспертизаи давлатии экологиро барои ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо оид ба фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хочагидорӣ ва дигар намуди фаъолият, ки метавонанд таъсири байнисарҳадӣ дошта бошанд, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

Моддаи 12. Хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ

1. Аз рӯи натиҷаи экспертизаи давлатии экологӣ хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ тартиб дода мешавад.

2. Хулосаи экспертизаи давлатии экологиро экспертизаи давлатии экологӣ (ҳамаи аъзои комиссияи экспертӣ) имзо мегузорад ва онро роҳбари мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ тасдиқ менамояд.

3. Ба хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ, ки барои тасдиқ пешниҳод мегардад, мулоҳизаи махсуси экспертҳои экспертизаи давлатии экологӣ, ки бо хулоса розӣ нестанд, замима карда мешавад.

4. Хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ метавонад мусбӣ ё манфӣ бошад.

5. Хулосаи мусбӣи экспертизаи давлатии экологӣ аз ҷамъбасти мувофиқати қарори лоиҳавии фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият ба талаботи қонунгузорӣ оид ба ҳифзи муҳити зист ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ, аз он ҷумла санадҳои меъёрии техникӣ, инчунин аз дигар маълумот тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат мебошад.

6. Маблағгузорӣ ва амалӣ намудани фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият, ки бояд ҳатман аз экспертизаи давлатии экологӣ гузарад, танҳо дар асоси хулосаи мусбӣи экспертизаи давлатии экологӣ иҷозат дода мешавад, агар дар қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар муқаррар нагардида бошад.

7. Дар сурати манфӣ будани хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ фармоишгар ё таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои метавонанд, ки ҳангоми ислоҳи ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои камбудихоӣ дар хулоса ҷойдоштаро ба инобат гирифта, онро такроран ба экспертизаи давлатии экологӣ пешниҳод намоянд ё ин ки аз амалӣ намудани фаъолияти ба нақшагирифташавандаи хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият даст кашанд.

Моддаи 13. Мухлати эътибори хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ

(Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101)

1. Мухлати эътибори хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ ба давомнокии амалисозии лоиҳа, ки дар лоиҳаҳои сохтмон пешбинӣ гардидааст, бо дароз намудани он ба мухлати як сол муқаррар мегардад, агар дар қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мухлати дигар пешбинӣ нагардида бошад *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101)*.

2. Мухлати эътибори хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ аз рӯи объектҳои экспертизаи давлатии экологӣ, ба истиснои объектҳои дар қисми 1 моддаи мазкур нишон додашуда, тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мухлати эътибори ҳуҷҷатҳои ин объект муқаррар карда мешавад *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101)*.

Моддаи 14. Гузаронидани экспертизаи давлатии экологии такрорӣ ва иловагӣ

1. Экспертизаи давлатии экологии такрорӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:
  - такмили мавод дар асоси эродҳои экспертизаи давлатии экологии қаблан гузаронидашуда;
  - тағйир ёфтани шартҳои истифодабарии табиат;

- истифодаи объекти экспертиза бо риоя накардани қарорҳои қабулкардаи қаблӣ ё муҳлатҳои меъёрии банақшагирӣ ва сохтмон, ки тибқи меъёр ва қоидаҳои ҷорӣ сохтмонӣ пешбинӣ гардидаанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- ба охир расидани муҳлати хулосаҳои мусбӣи экспертизаи давлатии экологӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- дар асоси қарори суд;

- дохил кардани тағйирот ба ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо баъди гирифтани хулосаи мусбӣи экспертизаи давлатии экологӣ.

2. Ба гузаронидани экспертизаи давлатии экологии такрорӣ чалб намудани эксперте, ки дар экспертизаи экологии таҳти муҳокима қарордошта иштирок намудааст, манъ аст.

3. Экспертизаи давлатии экологии иловагӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми муайян намудани муҳолифат байни технология ва лоиҳаи мавҷуда;

- дар сурати дар муҳлатҳои муқарраркардашуда иҷро накардани уҳдадорихои шартномавӣ ҳангоми гузаронидани экспертизаи қаблӣ 2101;

- дар сурати беэтибор дониستاني хулосаи қаблӣ.

4. Асосҳои беэтибор дониستاني хулосаи қаблӣ бо тартиби гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ муқаррар карда мешаванд.

5. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон новобаста ба ҳолатҳои дар ҳамин модда пешбинишуда метавонад нисбати ҳуҷҷатҳои лоиҳавии сохтмон ва намудҳои фаъолияте, ки барои онҳо арзёбии таъсир ба муҳити зист ҳатмӣ мебошад ва иншооте, ки сохтмони онҳо аз ҳисоби давлат ва бо кафолати давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд, экспертизаи давлатии экологии такрорӣ ё иловагӣ таъин кунад.

6. Экспертизаи давлатии экологии такрорӣ ва иловагии дар ҳамин модда пешбинишуда мутобики тартиби барои гузаронидани экспертизаи давлатии экологии ҳатмӣ муқаррарнамудаи Қонуни мазкур гузаронида мешавад.

БОБИ 3. ҲУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҲОИ СУБЪЕКТҲОИ ЭКСПЕРТИЗАИ ДАВЛАТИИ ЭКОЛОГӢ

(*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*)

Моддаи 15. Ҳуқуқҳои субъектҳои экспертизаи давлатии экологӣ

1. Эксперти экспертизаи давлатии экологӣ чунин ҳуқуқҳо дорад:

- ба таври ҳатмӣ таҳия намудани мулоҳизаи махсус оид ба объекти экспертизаи давлатии экологӣ ва замима намудани он ба хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ;

- пешниҳоди таклифҳо дар хусуси ба экспертизаи давлатии экологӣ чалб намудани мутахассисони ташкилотҳои давлатӣ ва дигар ташкилотҳои байналмилалӣ ва давлатҳои хориҷӣ, ки дорои донишҳои махсус дар соҳаи муайяни илму техника ва ғайра мебошанд;

- пешниҳоди таклифҳо оид ба тақмили ташкили гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ.

2. Фармоишгар ҳуқуқҳои зерин дорад:

- гирифтани маълумот аз экспертҳои (комиссияи экспертии) экспертизаи давлатии экологӣ оид ба муҳлату тартиб ва натиҷаи гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- талаб намудани ислоҳи вайронкунии тартиби муқарраргардидаи гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ;

- додани шарҳи хатгӣ ё шифоҳӣ ва пешниҳод оид ба объектҳои экспертизаи давлатии экологӣ;

- шикоят кардан нисбати хулосаи экспертизаи давлатии экологӣ ба суд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- амалӣ намудани ҳуқуқҳои дигари пешбиниамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон.

3. Ҳуқуқҳои дар қисми 2 моддаи мазкур пешбинишуда ба таҳиягарони ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо низ дахл доранд.

Моддаи 16. Уҳдадориҳои субъектҳои экспертизаи давлатии экологӣ

(*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*)

1. Экспертҳои экспертизаи давлатии экологӣ уҳдадориҳои зерин доранд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*):

- пурра, ҳолисона ва дар маҷмӯъ таҳлил кардани ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои ба экспертизаи давлатии экологӣ пешниҳодгардида ва муайян намудани мутобиқати онҳо ба талаботи қонунгузорӣ;

- риоя намудани талаботи қонунгузорӣ оид ба экспертизаи экологӣ ҳангоми гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ;

- риоя намудани тартиб ва муҳлати муқарраргардидаи гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- бе осеб нигоҳ доштани ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои ба экспертизаи давлатии экологӣ пешниҳодгардида ва нигоҳ доштани махфияти маълумоти онҳо;

- иҷро намудани дигар уҳдадориҳои дар қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон муқарраргардида (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

2. уҳдадориҳои фармоишгар (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*):

- пешниҳод намудани ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои объектҳои экспертизаи давлатии экологӣ ба экспертизаи давлатии экологӣ, ба истиснои ҳолатҳои, ки тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва ё шартномаи байни фармоишгар ва таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо ба уҳдаи таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо вогузор карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- бо дархости ташкилкунандаи экспертизаи ҷамъиятии экологӣ пешниҳод намудани ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо, ки таркибан ва мазмунан ба ҳуҷҷатҳои ба экспертизаи

давлатии экологӣ пешниҳодгардида барои гузаронидани экспертизаи ҷамъиятии экологӣ монанданд;

- амалӣ намудани лоиҳа оид ба объектҳои экспертизаи давлатии экологӣ дар асоси хулосаи мусбии экспертизаи давлатии экологӣ, агар дар қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар муқаррар нагардида бошад;

- иҷро намудани дигар уҳдадорихоӣ дар қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқи байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон муқарраргардида (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

3. Таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо уҳдадорихоӣ зерин дорад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*):

- пешниҳод намудани ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо оид ба объекти экспертизаи давлатии экологӣ дар ҳолатҳое, ки тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва ё шартномаи байни фармоишгар ва таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо ба уҳдаи таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо вогузор карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*);

- ба фармоишгар расонидани ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо бо хулосаи мусбии экспертизаи давлатии экологӣ;

- иҷрои дигар уҳдадорихое, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқи Чумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқи байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон дар ин соҳа муқаррар намудаанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

БОБИ 4. ЭКСПЕРТИЗАИ ҶАМЪИЯТИИ ЭКОЛОГӢ

Моддаи 17. Объектҳои экспертизаи ҷамъиятии экологӣ

Ҳама объектҳои дар моддаи 9 Қонуни мазкур пешбинигардида метавонанд объектҳои экспертизаи ҷамъиятии экологӣ бошанд, ба истиснои ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳое, ки дорои маълумоти сирри давлатианд ва ё дастрасӣ ба онҳо тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон маҳдуд гардидааст.

Моддаи 18. Субъектҳои экспертизаи ҷамъиятии экологӣ

Субъектҳои экспертизаи ҷамъиятии экологӣ инҳоянд:

- шахрвандон ва дигар шахсоне, ки тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон иҷрои экспертизаи ҷамъиятии экологӣ ба ҳуқуқи манфиатҳои қонунии онҳо дахл мекунад ва инчунин ҳуқуқи таъини гузаронидани экспертизаи ҷамъиятии экологиро доранд;

- ташкилотҳои ҷамъиятӣ, ки соҳаи асосии фаъолиятшон тибқи оинномаи онҳо ҳифзи муҳити зист мебошад;

- экспертҳо ва ё комиссияҳои экспертӣ, ки барои гузаронидани экспертизаи ҷамъиятии экологӣ аз тарафи ташкилкунандагони он ҷалб карда мешаванд;

- фармоишгарон ё таҳиягарони ҳуҷҷатҳои лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо;

- мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

Моддаи 19. Тартиби гузаронидани экспертизаи чамъиятии экологӣ

1. Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот ба сари вақт хабардор намудани аҳолии маҳал оид ба фаъолияти хочагидорӣ ва фаъолияти дигари банақшагирифташаванда бо истифода аз имкониятҳои мавҷуда мусоидат менамоянд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

2. Экспертизаи чамъиятии экологӣ пеш аз экспертизаи давлатии экологӣ ё бо он якҷоя гузаронида мешавад.

3. Экспертизаи чамъиятии экологӣ бо шарт ба қайд гирифтани аризаи ташкилкунандаи экспертизаи чамъиятии экологӣ оид ба гузаронидани он аз ҷониби мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот амалӣ карда мешавад. Талабот оид ба шакл ва мундариҷаи ариза барои гузаронидани экспертизаи чамъиятии экологӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

4. Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот аризаро бояд дар рӯзи ворид шуданаш ба қайд гиранд. Ариза дар ҳолатҳои зерин ба қайд гирифта намешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*):

- дар оинномаи ташкилкунандаи экспертизаи чамъиятии экологӣ фаъолияти ташкилоти чамъиятии мазкур дар соҳаи ҳифзи муҳити зист пешбинӣ нашуда бошад;

- экспертизаи чамъиятии экологӣ нисбат ба объекти экспертиза пештар гузаронида шуда бошад;

- дигар асосҳои, ки тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардидаанд.

5. Фармоишгар ё таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо бо дархости ташкилкунандаи экспертизаи чамъиятии экологӣ дар давоми 10 рӯз баъд аз пешниҳоди ҷунин дархост уҳдадор аст ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳоро, ки таркиб ва мундариҷаашон ба ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои ба экспертизаи давлатии экологии пешниҳодшаванда монанд мебошад, ба экспертизаи чамъиятии экологӣ пешниҳод намояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

6. Барои гузаронидани экспертизаи чамъиятии экологӣ ташкилкунандаи экспертизаи чамъиятии экологӣ экспертҳоро ҷалб менамояд ё комиссияҳои экспертӣ таъсис медиҳад. Қоидаҳои, ки дар қисми 2 моддаи 10 Қонуни мазкур муқаррар гардидаанд, ба экспертҳои экспертизаи чамъиятии экологӣ низ дахл доранд.

Моддаи 20. Хулосаи экспертизаи чамъиятии экологӣ

1. Натиҷаи экспертизаи чамъиятии экологӣ дар шакли хулосаи экспертизаи чамъиятии экологӣ тартиб дода мешавад, ки хусусияти тавсиявӣ дорад.

2. Хулосаи экспертизаи чамъиятии экологӣ бояд ҳангоми гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ баррасӣ карда шавад.

3. Хулосаи экспертизаи чамъиятии экологӣ метавонад дар воситаҳои ахбори омма ҷоп гардад, ба мақоми давлатие, ки ваколати гузаронидани экспертизаи давлатии экологиро дорад, ба мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, фармоишгар ё таҳиягари ҳуҷҷати лоиҳавӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо ва инчунин ба дигар шахсони манфиатдор пешниҳод шавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101*).

БОБИ 5. АРЗЁБИИ ТАЪСИРРАСОНӢ БА МУҲИТИ ЗИСТ

Моддаи 21. Банақшагирӣ ва лоиҳакашии объектҳо ва намудҳои нави фаъолият

1. Банақшагирӣ ва лоиҳакашии объектҳо ва намудҳои нави фаъолият новобаста ба шаклҳои ташкилию ҳуқуқӣ ва моликияти субъектҳои фаъолияти хоҷагидорӣ ва дигар намуди фаъолият, ки метавонанд ба муҳити зист таъсири мустақим ё ғайримустақим расонанд, дар асоси маводи арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист бо тартиби ҳатмӣ гузаронидани он аз экспертизаи давлатии экологӣ амалӣ карда мешавад.

2. Номгӯи объектҳо ва намудҳои фаъолиятро, ки барои онҳо таҳияи мавод оид ба арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист ҳатмӣ мебошад, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 22. Ташкил ва гузаронидани арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист

1. Ташкил ва гузаронидани арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зистро дар ҳамаи марҳилаҳои банақшагирӣ ва лоиҳакашии объектҳо ва намудҳои нави фаъолият, маблағгузори таҳияи маводи арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист, ташкили муҳокимаи ҷамъиятии фаъолияти ба нақшагирифташаванда, пешниҳоди маводи арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зист, ки барои экспертизаи экологӣ зарур аст, фармоишгар ба анҷом мерасонад.

2. Тартиби ташкил ва гузаронидани арзёбии таъсиррасонӣ ба муҳити зистро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

БОБИ 6. МАБЛАҒГУЗОРИИ ЭКСПЕРТИЗАИ ЭКОЛОГӢ

Моддаи 23. Маблағгузори экспертизаи давлатии экологӣ

Экспертизаи давлатии экологӣ, аз ҷумла ҳангоми такроран ва иловатан гузаронидани он аз ҳисоби фармоишгар маблағгузорӣ карда мешавад, агар дар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар муқаррар нагардида бошад.

Моддаи 24. Маблағгузори экспертизаи ҷамъиятии экологӣ

Экспертизаи ҷамъиятии экологӣ аз ҳисоби манбаъҳои зерин маблағгузорӣ карда мешавад:

- маблағи худии ташкилкунандагони экспертизаи ҷамъиятии экологӣ;
- ҳаққи узвияти ихтиёрии шаҳрвандон ва ташкилотҳо;
- дигар манбаъҳои, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст.

Моддаи 241. Ҳамкорӣ байналмилалӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ

(Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101)

Ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи экспертизаи экологӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, амалӣ карда мешаванд (Қонуни ҚТ аз 13.11.2024 № 2101).

БОБИ 7. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 25. Ҳалли баҳсо дар соҳаи экспертизаи экологӣ

Баҳсо дар соҳаи экспертизаи экологӣ ба тариқи судӣ тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳал карда мешаванд.

Моддаи 26. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 27. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи экспертизаи экологӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 апрели соли 2003 "Дар бораи экспертизаи экологӣ" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2003, №4, мод. 150; с. 2005, №12, мод. 638; с. 2007, №7, мод. 690; с. 2008, №12, қ. 2, мод. 1002; с. 2010, №1, мод. 13) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 28. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе

16 апрели соли 2012 № 818

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба қабул кардани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи экспертизаи экологӣ"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи экспертизаи экологӣ" қабул карда шавад.

2. Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оиди қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи экспертизаи экологӣ" аз 5 марти соли 2003, №808 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2003, №3, мод. 93; с. 2005,

№11, мод. 568; с. 2007 , №6, мод. 482; с. 2008 , №10, мод. 834; с. 2009, №12, мод. 827) аз эътибор соқит доништа шавад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ш. Зухуров

ш. Душанбе, 8 феввали соли 2012, № 684

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи экспертизаи экологӣ"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи экспертизаи экологӣ" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи экспертизаи экологӣ" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон

М.Убайдуллоев

ш. Душанбе, 29 марти соли 2012 № 292